

Diaspor quruculuğu, lobbicilik və dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyi

Müasir dövrdə hər bir dövlətin qüdrətini yalnız iqtisadi resurslarla deyil, həm də onun xaricdə formalaşdırdığı diaspor və lobbinin gücü ilə ölçüldüyünü nəzərə alan ümummilli lider bu deyimi ilə xarici ölkələrdə Azərbaycan diasporunun formalaşdırılmasının vacibliyini, lobbicilik fəaliyyətinin əsas istiqamətlərini və perspektivlərini bəyan etmişdir. Bu ifadələr ümummilli liderimizin milli-mənəvi dünyasını, vətəndaş mövqeyini və varlığını göstərən, öz milli köklərinə bağlılığını sübut edən tarixi bir bəyanatdır. Xaricdə yaşayan azərbaycanlıların birliyi və təşkilatlanması məsələsini dəim diqqət mərkəzində saxlamış ulu öndər Azərbaycan diaspor cəmiyyətlərinin problem və qayğılarına hər zaman böyük həssaslıqla yanaşmış, həmvətənlərimizi Azərbaycanın ictimai-siyasi, iqtisadi və mədəni həyatında fəal olmağa istiqamətləndirmişdir. Azərbaycançılığın həm Azərbaycanda, həm də bütün dünyada yaşayan azərbaycanlılar üçün əsas ideyaya çevrilməsinə var qüvvəsi ilə çalışan ümummilli lider bütün dünyada yaşayan soydaşlarımıza bu ideya ətrafında birləşməyi tələp edir, azərbaycançılığın öz milli mənsubiyyətini, milli-mənəvi dəyərlərini qoruyub saxlamaqdan ibarət olduğunu bildirdi. Ümummilli liderimiz cəmiyyətin bütövləşməsi, azərbaycançılıq ideologiyasının milli həmrəyliyin aparıcı amilinə çevrilməsi istiqamətində mühüm işlər görmüşdür. Dünya azərbaycanlılarının Vətənlə əlaqələrini inkişaf etdirmək, soydaşlarımızın milli özünəməxsusluğunu qoruyub saxlamaq, diasporun potensialından milli maraqlarımızı daha etibarlı şəkildə qorunması istiqamətində faydalanmaq, diasporlararası əlaqələri genişləndirmək, onların mədəni-siyasi hüquqlarını müdafiə etmək bu siyasətin əsas məqsədi idi.

Diaspor quruculuğu, lobbicilik və dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyi kimi məfhumlar ulu öndər Heydər Əliyev ikinci dəfə siyasi hakimiyyətə gəldikdən sonra dövlət siyasətində xüsusi yer tutmağa başladı. Lakin Heydər Əliyev azərbaycanlıların xaricdəki fəallığına tək ikinci dəfə hakimiyyətə qayıdıandan sonra yox, elə Sovet vaxtı Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrlərdə üstünlük verirdi. XX əsrin 70-ci illərində azərbaycanlı gənclərin ölkədən kənarında, digər SSRİ ölkələrində təhsil almağa yollanmasının əsasını məhz Heydər Əliyev qoymuşdu.

Yalnız güclü diaspora malik xalqların xarici siyasətdə mühüm uğurlar qazandığını, dünya miqyasında mənafeələrini hər zaman layiqincə qoruduğunu, ümummilli problemlərinin həllinə nail olduğunu, öz dilini, mədəniyyətini, incəsənətini, tarixini lazımi səviyyədə təbliğ edər bildiklərini vurğulayan, diaspor quruculuğunu xarici siyasətin prioritet istiqamətlərindən biri kimi qiymətləndirən və bu fəaliyyətin gətirdikcə daha da gücləndirilməsini vacib sayan Prezident İlham Əliyev milli mənafe və maraqların beynəlxalq aləmdə yüksək səviyyədə qorunması, ölkə həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə dolğun, obyektiv şəkildə çatdırılması baxımından hər zaman xaricdə yaşayan soydaşlarımızın üzərinə mühüm vəzifələrin düşdüyünü qeyd edir, onların daha da təşkilatlanması, vahid hədəflər naminə müəssəkil mücadilə aparması ilə bağlı dəyərli tövsiyələrini verir. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin siyasi kursu bu gün onun layiqli varisi, Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir.

Milli mənsubiyyəti, milli-mənəvi dəyərləri qoruyub saxlamağa, eyni zamanda, onların ümumbəşəri dəyərlərlə sintezindən, inteqrasiyasından bəhrələnməyə, hər bir insanın inkişafını təmin etməyə yönəlmiş milli-fəlsəfi dünyagörüşü forması olan azərbaycançılıq ideologiyası dövrün, zamanın tələbinə

“Milli mənsubiyyət hər bir insan üçün onun qürur mənbəyidir. Mən həmişə fəxr etmişəm və bu gün də fəxr edirəm ki, mən azərbaycanlıyam”.

**Heydər ƏLİYEV,
ümummilli lider.**

dən irəli gələn, günümüzün gerçəkliklərini özündə əks etdirən hakim dövlət ideologiyasıdır. Dövlət başçısı Azərbaycanın beynəlxalq arenadakı nüfuz və mövqələrinin daha da gücləndirilməsini, respublikamız haqqında tam obyektiv, dolğun informasiyaların dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasını diaspor təşkilatları qarşısında vacib məsələ kimi müəyyənləşdirmişdir. Məhz Prezident İlham Əliyevin xüsusi diqqəti və qayğısı sayəsində dünyanın bütün ölkələrindəki Azərbaycan diasporu çox müəssəkil birləşib və onların fəaliyyət dairəsi daha da genişləndi.

“2007-2015-ci illərdə Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsili üzrə Dövlət Proqramı” çərçivəsində dünyanın bir çox ölkələrinin ən nüfuzlu təhsil ocaqlarında təhsil alan azərbaycanlı gənclərin təhsilini başa vurdudan sonra həmin ölkələrdə qalmalarına, orada yaşayaraq dünya birliyinə sürətlə inteqrasiya edən Azərbaycanın maraqlarının qorunmasında, Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə lazımi şəkildə çatdırılmasında fəallıq göstərmələrinə, öz bilik və bacarıqları ilə Azərbaycanı təmsil etmələrinə hər cür şəraitin yaradılması dünya azərbaycanlıları arasındakı birliyin daha da möhkəmlənməsinə, genişlənməsinə yaradılan imkanların ən bariz nümunəsidir. Kanadanın Toronto Universitetinin məzunu Nihat Əliyevin dediklərindən: “2007-2015-ci illərdə Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsili üzrə Dövlət Proqramı” çərçivəsində dünyanın ən öndə gedən universitetlərindən biri olan Toronto Universitetində təhsil almışam. İlk olaraq təhsilimi başa vurdudan sonra vətənə qayıtmaq barədə Təhsil Nazirliyi ilə müqavilə imzalamışdım. Bu, dövlətin tələbi idi. Hər təhsil ilinin sonunda nazirlikdə xaricdə təhsil alan tələbələrle görüşlər keçirilir, təhsilimiz, yaşayışımızla maraqlanırdılar. Hər görüşümdə də təhsil müddəti bitdikdən sonra Vətənə dönməyimiz barədə məlumat verirdi. Lakin növbəti görüşlərin birində bu məcburiyyətin olmadığını və orada yaşayıb, işləyib doğma Azərbaycanımızı təmsil edə biləcəyimizi söylədilər. Hazırda təhsilimin ikinci pilləsini oxuyuram. Hər zaman dövlətimizin bu etimadını doğrultmağa, Vətənimə layiqincə təmsil etməyə, burada yaşayan azərbaycanlılarla sıx əlaqə saxlamağa çalışıram. Tarixi günlərimizi, milli bayramlarımızı yüksək səviyyədə, yekdilliklə qeyd edirik. Vaxtilə ümummilli lider Heydər Əliyev dünya azərbaycanlılarının milli birliyi ilə bağlı demişdir: “Müstəqil Azərbaycan Respublikası dünyada yaşayan bütün azərbaycanlılar üçün doğma Vətəndir. Hansı ölkədə yaşamasından asılı olmayaraq azərbaycanlı öz ana dilini, dinini, milli ənənələrini heç zaman unutmamalıdır. Hər bir azərbaycanlı fəxr etməlidir ki, onun böyük tarixə, qədim, zəngin mədəniyyətə malik olan Azərbaycan kimi Vətəni vardır. Hər bir azərbaycanlı bilməlidir ki, onun arasında Azərbaycan Respublikası kimi müstəqil bir dövlət durur. İnanıram ki, əsrlərdən bəri arzusunda olduğumuz və uğrunda mübarizə apardığımız müstəqil və azad Azərbaycan ideyalarının həyata keçirildiyi bu tarixi sınaq anlarında dünyanın hər bir guşəsində yaşayan həmvətənlərimiz bizim ümummilli məqsədlərimizin tam gerçəkləşməsi üçün daha böyük ezmə ilə çalışacaqlar”. Bəli, ulu öndərimizin dediyi kimi, mən bu məqsədlər üçün çalışacağam, biliyimlə, zəkamla dünyanın harasında olsam da öz xalqıma, millətimə, dövlətimə xidmət

edəcəyəm”.

İsveçdə yaşayan İsveç-Azərbaycan dərənəyinin rəhbəri Sevda Dadaşova da vətəndən uzaqda yaşamasına baxmayaraq, ürəyi hər zaman vətənlə döyünür: “İsveç paytaxtının Şarholmen şəhərində yaratdığımız “İsveç-Azərbaycan Dərənəyi” -SAF Azərbaycanın qədim tarixi, xalqımızın zəngin mədəniyyəti və adət-ənənələri, milli geyimləri haqqında məlumat verməklə yanaşı, dərənəyimizin üzvləri milli musiqimizlə İsveçin mədəni müxtəlifliyinə öz töhfələrini verir. Azərbaycan bayrağı altında “Qarabağ” rəqs qrupumuzla dünyanın bir çox ölkələrində keçirilən musiqi festivallarında vətənimizi layiqincə təmsil edirik. Hər yerdə Azərbaycan həqiqətlərini hər kəsə çatdırmaq ən ümdə vətəndaşlıq borcumuzdur”.

Azərbaycan xalqı ümummilli lider Heydər Əliyevi haqlı olaraq müstəqil dövlətimizin diaspor quruculuğu siyasətinin banisi hesab edir. 31 Dekabr - Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü'nün müəllifi xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevdir. Ulu öndər 31 Dekabr - Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü'nü münasibətlə xarici ölkələrdə yaşayan soydaşlarımıza müraciətlərindən birində deyirdi: “Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü'nün dövlət bayramı kimi qeyd edilməsi xalqımızı milli azadlıq mübarizəsinin məntiqi nəticəsi olaraq artıq xoş ənənəyə çevrilmişdir. Qədim və zəngin tarixə malik olan Azərbaycan xalqının dirçəlişini, tərəqqisini və milli birliyinə əks etdirən, onu müstəqil dövlətçilik uğrunda müqəddəs və məsuliyyətli mübarizəyə səfərbər edən həmrəylik günü hər bir azərbaycanlı üçün inam və ümid anıdır. Hazırda dünyanın müxtəlif ölkələrində milyonlarla soydaşımız yaşayır, işləyir, fəaliyyət göstərir. Buna baxmayaraq, onların milli-mənəvi varlığını yaşadan yeganə bir dövlət var. Bu, müstəqil, suveren Azərbaycan Respublikasıdır. Dünya azərbaycanlılarının birliyi və həmrəyliyi ideyasının əsasını da məhz Azərbaycan dövlətçiliyinə, xalqımızın dilinə, dininə, milli-mənəvi varlığına və ümumbəşəri dəyərlərə hörmət, onların da im qorunmasına, yaşamasına qayğı təşkil edir”.

31 dekabr tarixinin bütün dünya azərbaycanlılarının birlik, həmrəylik günü kimi hər il böyük təntənə və qürur hissi ilə qeyd olunduğunu bildirən ulu öndər siyasi kursunun layiqli davamçısı, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev demişdir: “Dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyi və birliyi üçün ulu öndər çox böyük səylər göstərmişdir. Hələ 1991-ci ildə Naxçıvanda onun təşəbbüsü ilə 31 Dekabr - Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü kimi elan edilmişdir. Biz istərdik ki, müxtəlif ölkələrdə yaşayan azərbaycanlılar həmin ölkələrin vətəndaşları kimi yaşasınlar. Ancaq heç vaxt öz milli köklərini, milli mənsubiyyətlərini itirməsinlər. Çünki biri birləşdirən milli mənsubiyyətimizdir, tarixi köklərimizdir, milli-mənəvi dəyərlərimizdir... Vətənimizi, millətini sevən hər bir azərbaycanlı müstəqilliyimizin dönməzliyi üçün ciddi səy göstərməli, vətənimizin, respublikamızın taleyi hər bir soydaşımızın taleyi olmalıdır”.

**Mehpara ƏLİYEVA,
“Respublika”.**

“Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun keçirdiyi müsabiqəyə təqdim etmək üçün”.